

ANDERS VALENTINER-BRANTH
ADVOKAT

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
FAX +45 33 11 80 81

AVB@NNLAW.DK

13. DECEMBER 2016
REF. 66.285

NOTAT

OM AFLØBSFORHOLD PÅ DEN PRIVATE FÆLLESVEJ, MAELSKIF- TERNE, RØDVIG STEVNS

1. Problemstilling og baggrund

Stevns Kommune har anmodet os om at beskrive retsstillingen i forhold til nogle problemstillinger vedrørende afløbsforholdene på den private fællesvej, Maelskifterne, beliggende i Rødvig Stevns.

Stevns Kommune har oplyst, at der er tale om et sommerhusområde, hvor vejene oprindeligt var udlagt som private fællesveje. Stevns Kommune har så i slutningen af 1990-erne overtaget en af vejene, "stamvejen", som offentlig vej. Denne offentlige vej er fra starten anlagt som asfalteret vej med vejbrønde osv. Vejvandet løber videre gennem ledninger anlagt i de øvrige private fællesveje og ender i nogle bassiner ude på en mark.

I forbindelse med kraftige regnskyl har der stået vand på et lavt punkt på den private fællesvej, Maelskifterne, hvor ledningen ud til bassinerne ligger. Efter det oplyste gør grundejerforeningen gældende, at problemet skyldes vand, der kommer fra den offentlige vej. Kommunen har oplyst, at der ved kraftige regnskyl står vand op af en vejbrønd på den private fællesvej, Maelskifterne, fordi ledningen enten er for lille eller for dårligt vedligeholdt.

Det er grundejerne, der grænser ud til den private fællesvej, Maelskifterne, som bærer ansvaret for, at vejen er i god og forsvarlig stand, herunder af vejen er forsynet med forsvarlige afløbsforhold. Det er kommunens opfattelse, at problemet med vand på den private fællesvej i forbindelse med kraftige regnskyl skyldes, at enten kapaciteten eller vedligeholdelsesstanden af det afløbsanlæg, som denne vej er forsynet med, ikke er tilstrækkelig god. Der er i øvrigt ikke noget unormalt eller uforudsigeligt i, at der i en vejs afløbssystem også skal passere vand, der oprindeligt hidrører fra andre veje. I den konkrete sag forstår vi i øvrigt også det oplyste på den måde, at det helt fra starten har været sådan, idet den vej, som kommunen i slutningen af 1990-erne overtog som offentlig vej, før dette var privat fællesvej og var anlagt på den måde, som den også forefindes i dag, dvs. med asfaltbelægning og vejbrønde mv.

Der er i denne forbindelse opstået en uenighed mellem kommunen og grundejerforeningen om, hvem der i givet fald har ansvaret for at gøre noget ved problemet. Kommunen har gjort gældende, at det er grundejernes ansvar at gøre noget ved problemet, mens grundejerforeningen har gjort gældende, at det er kommunens ansvar. Grundejerforeningen har endvidere anmodet kommunen om at træffe afgørelse om, at det er grundejernes ansvar, hvis kommunen fastholder dette.

2. Vores vurderinger

Indledningsvist bemærkes, at vi ud fra det oplyste lægger til grund, at de omhandlede private fællesveje, herunder Maelskifterne, er beliggende i et sommerhusområde, og at der dermed er tale om private fællesveje, som er omfattet af privatvejslovens regler om private fællesveje i byer og bymæssige områder, jf. også privatvejslovens § 3, stk.1.

Det følger af privatvejslovens § 44, at det påhviler grundejerne, der grænser ud til en privat fællesvej, at holde den private fællesvej i god og forsvarlig stand i forhold til færdsels art og omfang. Det følger endvidere udtrykkeligt af ordlyden i § 44, at dette også indebærer en forpligtelse til at sørge for, at vejen er forsynet med et forsvarligt afløb. Privatvejslovens § 44 indeholder alene den undtagelse herfra, at grundejere, der kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen, ikke er omfattet af vedligeholdelsesforpligtelsen.

Det er på denne baggrund vores vurdering, at det er grundejerne, der grænser ud til den private fællesvej, Maelskifterne, som bærer ansvaret for, at vejen er i god og forsvarlig stand, herunder af vejen er forsynet med forsvarlige afløbsforhold. På baggrund af det oplyste lægger vi til grund, at problemet med vand på denne private fællesvej i forbindelse med kraftige regnskyl skyldes, at enten kapaciteten eller vedligeholdelsesstanden af det afløbs-

anlæg, som denne vej er forsynet med, ikke er tilstrækkelig god. Og det er efter vores vurdering grundejernes forpligtelse at sørge for dette i medfør af privatvejslovens § 44.

Vi mener ikke, at det kan føre til et andet resultat, at en del af de vand, der passerer igennem afløbssystemet i den private fællesvej, Maelskifterne, stammer fra den offentlige vej. Veje og vejes afløbssystemer vil jo normalt være forbundet, og der er ikke noget unormalt eller uforudsigeligt i, at der i en vejs afløbssystem også skal passere vand, der oprindeligt hidrører fra andre veje. I den konkrete sag forstår vi i øvrigt også det oplyste på den måde, at det helt fra starten har været sådan, idet den vej, som kommunen i slutningen af 1990-erne overtog som offentlig vej, før dette var privat fællesvej og var anlagt på den måde, som den også forefindes i dag, dvs. med asfaltbelægning og vejbrønde mv. Det forhold, at øgede regnmængder eller kraftige regnskyl måske har medført periodevis større problemer med vand på de private fællesveje end tidligere, medfører efter vores vurdering ikke, at kommunen i den forbindelse skulle være forpligtet til at afholde hele eller dele af de udgifter, som det i medfør af privatvejslovens regler er pålagt grundejerne ud til den private fællesvej at afholde.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt kommunen er forpligtet til at træffe afgørelse om grundejernes vedligeholdelsesansvar, så følger det er privatvejslovens § 45, at kommunen i to situationer skal tage stilling til, om en privat fællesvej er i en god og forsvarlig stand. Det ene tilfælde er, hvis en vejberettiget gør gældende, at vejen ikke er i god og forsvarlig stand. Det andet tilfælde er, hvis kommunen af egen drift tager spørgsmålet op. Vi er ikke bekendt med, at en vejberettiget på nuværende tidspunkt har gjort gældende, at den private fællesvej, Maelskifterne, ikke er i en god og forsvarlig stand, eller at kommunen af egen drift har indledt en sag herom. Hvis dette er korrekt, har kommunen ikke på nuværende tidspunkt pligt til at træffe afgørelse i sagen.

Hvis en vejberettiget derimod har gjort gældende – eller på et senere tidspunkt gør gældende – at den private fællesvej ikke er i en god og forsvarlig stand, skal kommunen tage stilling hertil. Herudover har kommunen som nævnt også mulighed for af egen drift at tage spørgsmålet op.

Hvis kommunen i forbindelse med sådanne vurderinger af vejens stand kommer frem til, at der skal ske forbedringer, herunder forbedringer af afløbsforholdene på vejen, så har kommunen mulighed for at træffe afgørelse om, i hvilket omfang og på hvilken måde vejen med tilhørende afløb konkret skal vedligeholdes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omgang, jf. privatvejslovens § 45.

Hvis kommunen træffer afgørelse om, at den private fællesvej skal forbedres – herunder at afløbsforholdene skal forbedres – så er det som altovervejende udgangspunkt grundejerne ud til vejen, der skal afholde udgifterne hertil. Dette gælder uanset, om forbedringer skal udføres af grundejerne selv, eller om de skal udføres af kommunen på grundejernes vegne.

Kun i helt særlige tilfælde er det kommunen, som er forpligtet til at afholde udgifter til forbedringer af private fællesveje. En sådan forpligtelse indtræder kun, hvis kommunen har krævet forbedringer af hensyn til den almene færdsel på vejen, jf. privatvejslovens § 49, stk. 3. Herudover har kommunen mulighed for at vælge at betale for hele eller dele af vedligeholdelsen, hvis kravet om vedligeholdelse primært (men altså ikke udelukkende) er begrundet i hensynet til den almene færdsel, jf. privatvejslovens § 49, stk. 5.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en kommune herudover kan vælge at betale for udgifter til vedligeholdelse af en privat fællesvej, så skulle dette i givet fald være med hjemmel i de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

Social- og Indenrigsministeriet har imidlertid tidligere taget stilling til denne problemstilling i en udtalelse af 19. december 2013. I den forbindelse udtalte ministeriet, at der efter ministeriets opfattelse alene er hjemmel til, at en kommune kan afholde udgifter til vedligeholdelse af private fællesveje i det omfang, der var hjemmel hertil i den dagældende privatvejslov, idet ministeriet ikke fandt, at der var en kommunal interesse i at afholde sådanne udgifter til andre formål end de, der allerede var omfattet af privatvejslovens regler. Der var derfor efter ministeriets opfattelse ikke et supplerende hjemmelsgrundlag i kommunalfuldmagtsreglerne til, at en kommune kan afholde udgifter til vedligeholdelse af private fællesveje. Dette er efter vores vurdering fortsat gældende ret.

Sammenfattende er det derfor vores vurdering, at det er de grundejere, der grænser ud til den private fællesvej, Maelskifterne, der skal sørge for, at denne private fællesvej er i tilstrækkelig god og forsvarlig stand i forhold til færdselens art og omfang, herunder at vejen har et forsvarligt afløb. Heri ligger også, at det er grundejerne, der skal afholde udgifterne til sådanne forbedringer. Efter vores vurdering har Stevns Kommune ikke pligt til at betale nogen del af denne udgift, ligesom kommunen efter vurdering heller ikke har hjemmel til at vælge at gøre dette, hverken i medfør af privatvejsloven eller i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne.

Afslutningsvist kan det endvidere oplyses, at en evt. påberåbelse af reglerne i vandløbsloven eller af de naboretlige grundsætninger efter vores vurdering heller ikke kan føre til et andet resultat.

København, den 13. december 2016

Anders Valentiner-Branth